

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Олександра Юріївна КОРОБКО,

*студентка 1 курсу наукової магістратури
факультету адвокатури Національного
університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *к. ю. н., доцент
Попсуєнко Л. О.*

Британська адвокатська система є однією із самих складних у світі, має давнє історичне минуле, з яким пов'язуються процеси її становлення, розвитку та організації.

Так, протягом XII-XIV столітті в Англії відбувся розподіл адвокатів на два клани: баристерів та соліситорів, який зберігся і до сьогодні. Це підтверджує наступність і вірність традиції в структурі адвокатури в Англії. Наявність двох категорій адвокатів і пов'язані з цим особливості ведення справ значно збільшують вартість адвокатських послуг [1].

Баристери – це і є звичайні адвокати, які є елітою в колі осіб серед адвокатської професії. Королівськими адвокатами можуть бути лише баристери, які мають право виступати на суді. Решта баристерів (без мантії) займають більш низьку позицію в адвокатській ієрархії. Більшість з них зайняті у сфері бізнесу, викладацькій діяльності. До прийняття закону про суди та юридичні послуги (1990 року) баристери мали можливість працювати у контакті з соліситорами. Новий закон передбачав право баристерів укладати прямі договори з клієнтами, отримувати від них оплату за працю [2, с.29].

Баристери поділяються на дві категорії: молодші та старші. Молодші баристери після 10 років успішної роботи «отримують мантію», тобто стають професійним адвокатом. Такі баристери мали більш солідний гонорар. Призначення на посаду судді відбувається саме з цієї категорії адвокатів.

Адвокати-баристери мають право виступати в будь-якому суді. Баристери не мають прямого контакту з клієнтом. Якщо справа розглядається в англійських судах, баристер призначається через

соліситора, який обирає баристера, відповідного до потреб клієнта. Однак якщо судовий розгляд ведеться за межами Англії, баристери отримують матеріали для ведення справи безпосередньо від іноземних юристів або самих клієнтів [1]. Вони також працюють самостійно або у складі палат, виконуючих роль секретаріату, де також є спеціальний клерк, який вирішує ділові питання (наприклад, обговорюють з соліситором майбутній гонорар баристера).

Баристер отримує доступ до практики лише в тому випадку, якщо він буде визнаний судовим іном (яких чотири у Великобританії). Судові іни – це школи для адвокатів, які почали своє функціонування ще у XIX столітті. Сьогодні туди приймаються тільки особи з відповідною освітою. Для того, аби стати баристером, необхідно скласти іспит з теоретичної та практичної підготовки.

У 1974 році був створений Сенат судових інів, які почали розробку загальну лінію поведінки співтовариства баристерів, а також одночасно здійснювали фінансову діяльність та застосовували міри дисциплінарного впливу. Крім того, у 1974 році була заснована Рада баристерів, основним завданням якої був контроль за незалежним статусом адвокатського співтовариства.

Соліситори – найбільша група англійських адвокатів. Соліситор особисто надає консультації клієнтам, веде справи, забезпечує належну підготовчу частину судових скарг (клопотань), опитує свідків, тобто безпосередньо контактує з клієнтами. В цьому й полягає головна відмінність соліситорів від баристерів. Саме соліситори виконують для баристерів частину «паперової» роботи. Вони також мають право виступати в судах нижчої ланки. Тільки деякі з них мають право виступати в Суді Корони. І лише в Європейському суді справедливості соліситори є рівні у правах з баристерами [2, с.29].

Соліситори, які пропрацювали на своїй посаді не менш ніж 10 років, мають право бути рекордерами, тобто поєднувати обов'язки адвоката та судді в Суді Корони. Ті соліситори, котрі мають стаж роботи не менш 5 років, можуть бути призначенні окружними суддями, а деякі навіть можуть бути призначенні суддею магістратського суду на платній основі. З 1990 року соліситори можуть отримувати мантию, тобто перейти до рангу баристерів.

Крім того, з 1845 року існує юридичне товариство – орган професійного співтовариства соліситорів. Співтовариство займається питаннями вступу до соліситорів; веденням реєстру; перевіркою їх діяльності, звіту, доходів.

Значна кількість соліситорів зайняті у сфері муніципального управління, або працюють у приватних фірмах в якості юрисконсультами. Деякі фірми мають офіси за кордоном, де вони консультують своїх клієнтів з питань англійського і міжнародного права. Близько 10% соліситорів працюють за наймом в місцевих і центральних урядових установах, а також в торгових і промислових компаніях, що мають власні юридичні відділи. Понад півтори тисячі соліситорів постійно працюють в Королівській прокурорській службі (Crown Prosecution Service), яка виступає в ролі обвинувача від імені поліції в кримінальних процесах [1].

Підсумовуючи, варто зазначити, що досі адвокати в Англії поділяються на баристерів та соліситорів, які відрізняються один від одного функціями, традиціями, орієнтацією. Головною відмінністю між ними є те, що баристери займаються судовою адвокатурою, а саме участь адвоката у судовому процесі, коли соліситори більшу частину своєї роботи виконують поза судом. Таке розмежування повноважень досить позитивно відображається на ефективності надання юридичних послуг, адже створює всі умови для повноцінної підготовки усіх матеріалів справи та представлення їх у суді.

Список використаних джерел:

1. Адвокатская деятельность и адвокатура в России : учебник для академического бакалавриата / И. Л. Трунов [и др.] ; под редакцией И. Л. Трунова. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2014. 703 с.
2. Судебные системы зарубежных государств : учеб.-метод. пособие для студентов юрид. спец. БГУ / В. Н. Бибило. Минск : БГУ, 2012. 93 с.